

Αγάπη

Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἥν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστί, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.

A IV. δ' 16

Ἀγάπη εἶναι μία ἀγαθὴ διάθεση τῆς ψυχῆς, ποὺ κάνει τὸν ἄνθρωπον νὰ μὴν προτιμάει τίποτ’ ἄλλο περισσότερο ἀπὸ τὸ νὰ γνωρίσει τὸ Θεό. Εἶναι ἀδύνατον ὅμως ν’ ἀποκτήσει σταθερὰ μέσα του αὐτὴ τὴν ἀγάπη, ὅποιος ἔχει ἐμπαθῆ προσκόλληση σὲ κάτι ἀπὸ τὰ γήινα. Μὴν πεῖς ὅτι καὶ μόνο ἡ πίστη μου στὸ Χριστὸν μπορεῖ νὰ μὲ σώσει. Αὐτὸν εἶναι ἀδύνατον, ἂν δὲν ἀποκτήσεις καὶ τὴν ἔμπρακτη ἀγάπη. Ἡ ἀπλὴ πίστη, ποὺ δὲν συνοδεύεται μὲ ἔργα ἀγάπης, σὲ τίποτα δὲν ὠφελεῖ, ἀφοῦ καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουν καὶ τρέμουν.

Ἄγιου Μαξίμου τοῦ Όμολογητῆ

Ἐγὼ πατὴρ, ἐγὼ ἀδελφὸς, ἐγὼ νυμφίος, ἐγὼ οἰκία, ἐγὼ τροφὴ, ἐγὼ ἱμάτιον, ἐγὼ ῥίζα, ἐγὼ θεμέλιος, πᾶν διπερ ἀν Θέλης ἐγώ· μηδενὸς ἐν χρείᾳ καταστῆς. Ἐγὼ καὶ δουλεύσω· ἥλθον γὰρ διακονῆσαι, οὐ διακονηθῆναι. Ἐγὼ καὶ φίλος, καὶ μέλος, καὶ κεφαλὴ, καὶ ἀδελφὸς, καὶ ἀδελφὴ, καὶ μήτηρ, πάντα ἐγώ· μόνον οἰκείως ἔχε πρὸς ἐμέ. Ἐγὼ πένης διὰ σέ· καὶ ἀλήτης διὰ σέ· ἐπὶ σταυροῦ διὰ σέ, ἐπὶ τάφου διὰ σέ· ἄνω ὑπὲρ σοῦ ἐντυγχάνω τῷ Πατρὶ, κάτω ὑπὲρ σοῦ πρεσβευτὴς παραγέγονα παρὰ τοῦ Πατρός. Πάντα μοι σὺ, καὶ ἀδελφὸς, καὶ συγκληρονόμος, καὶ φίλος, καὶ μέλος. Τί πλέον θέλεις; τί τὸν φιλοῦντα ἀποστρέψῃ; τί τῷ κόσμῳ κάμνεις; τί εἰς πίθον ἀντλεῖς τετρημένον;

Ἡ αἰωνιότητα εἶναι φρικιαστικὴ δίχως Θεάνθρωπο, γιατὶ καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶναι φοβερὸς δίχως τὸν Θεάνθρωπο. Καθετὶ τὸ ἀνθρώπινο, μονάχα στὸν Θεάνθρωπο ἔχει τὴν τελικὴν λογικὴν του ἔρμηνείαν. Δίχως τὸν θαυμαστὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ὅλα τὰ ἀνθρώπινα μεταβάλλονται ἀναπόφευκτα σὲ χάος, σὲ φρίκη, σὲ

Θάνατο, σὲ κόλαση: ἡ φρόνηση σὲ ἀφροσύνη, ἡ αἴσθηση σὲ ἀπόγνωση, ἡ ἐπιθυμία σὲ αὐτοδιάσπαση μέσα ἀπὸ τὴν αὐτοθέωση ἢ τὴν αὐτοεξουθένωση.

Ιουστῖνος Πόποβιτς

Γίνου ἀμαθῆς καὶ ἰδιώτης ἐν τῇ σοφίᾳ σου, καὶ ὅχι σοφὸς ἐν τῇ ἀμαθείᾳ σου καὶ ἐὰν ἡ ταπείνωσις ὑψοῦ τὸν ἀπλοῦν καὶ ἀμαθῆ, πόσης ἄραγε τιμῆς γενήσεται πρόξενος εἰς τοὺς τιμίους καὶ σοφοὺς ἀνθρώπους;

Φεῦγε τὴν κενοδοξίαν, καὶ θέλεις δοξασθῆ•

φοβήθητι τὴν ὑπερηφάνειαν, καὶ θέλεις μεγαλυνθῆ•

διότι οὕτε ἡ κενοδοξία οὕτε ἡ ὑψηλοφροσύνη διενεμήθη εἰς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

Ἐὰν ἔκουσίως ἀπαρνήθης ὅλα τὰ τοῦ κόσμου,

μὴ θέλε νὰ φιλονεικῆς μετὰ τίνος δι' ἐλάχιστον τι πράγμα.

Ἐὰν ἀπεστράφης τὴν κενοδοξίαν,

φεῦγε καὶ τοὺς κενοδόξους•

φεῦγε τοὺς ἀγαπῶντας τὰ πολλὰ κτήματα,

ώς καὶ τὴν ἀπόκτησιν αὐτῶν.

Ἀπομάκρυνον σεαυτὸν ἐκ τῶν ἀσώτων ἀνθρώπων,

ώς καὶ ἐκ τῆς ἀσωτείας.

Φεῦγε τοὺς ἀκολάστους, ώς καὶ τὴν ἀκολασίαν καθότι ἐὰν καὶ μόνη ἡ ψιλὴ ἐνθύμησις τῶν εἰρημένων κακῶν ταράττει τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου, πόσῳ μᾶλλον ἡ θεωρία αὐτῶν, καὶ τὸ μετὰ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων συζῆν;

Προσέγγισον εἰς τοὺς δικαίους,

καὶ δι' αὐτῶν θέλεις πλησίασει εἰς τὸν Θεόν•

Συναναστρέφου μετὰ τῶν ἔχοντων ταπείνωσιν

καὶ θέλεις μάθει τοὺς τρόπους αὐτῶν•

διότι ἐὰν καὶ μόνη ἡ θεωρία τῶν τοιούτων ἥναι ὡφέλιμος, πόσῳ μᾶλλον ἡ διδασκαλία αὐτῶν;

Ἄγαπησον τοὺς πτωχούς,

ἴνα δι'αὐτῶν, ἐπιτύχης τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Μὴ πλησιάσης εἰς τοὺς φιλονείκους ἀνθρώπους,

ὅπως μὴ ἀναγκασθῆς νὰ ἔξελθης καὶ σὺ ἐκ τῆς γαλήνης καὶ ἀταραξίας τοῦ νοός σου.

Μὴ ἀηδιάσης τὰς δυσωδίας τῶν ἀρρώστων, καὶ μάλιστα τῶν πτωχῶν ἐπειδὴ καὶ σὺ περίκεισαι σῶμα ώς καὶ αὐτοί.

Μὴ ἀπελπίσης τοὺς θλιβομένους κατὰ τὴν καρδίαν,

ἴνα μὴ τιμωρηθῆς καὶ σὺ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ,

καὶ ζητήσης παρηγορὰν ἐξ αὐτῶν, καὶ δὲν θέλεις εὔρει.

Μὴ χλευάσῃς ποτὲ μυσταρὸν ἀνθρωπον•

διότι πάντες ἵσοι εἰς τὸν ἄδην θέλομεν πορευθῆ.

Ἄγαπησον τοὺς ἀμαρτωλούς, μίσησον δύμως τὰ ἔργα αὐτῶν,

ἴνα μὴ ἐμπέσῃς εἰς τὰ αὐτὰ πάθη, εἰς τὰ ὄποια αὐτοὶ εύρισκονται.

Ἐνθυμήθητι, ὅτι ὑπάρχεις κοινωνὸς τῆς ἐνύλου φύσεως,
καὶ κάμε τὸ καλὸν εἰς πάντας.

Μὴ ἐπιπλήττης τοὺς ἔχοντας χρείαν τῆς εὐχῆς σου, μήτε ἀποστέρη αὐτοὺς τῶν
παρηγορητικῶν σου λόγων, ἵνα μὴ ἀπελπισθῶσι, καὶ ζητήσῃ ὁ Θεὸς τὰς ψυχὰς
αὐτῶν ἐκ τῶν χειρῶν σου•

ἀλλὰ μιμοῦ τοὺς ψυχικοὺς ἔκεινους ἰατρούς, οἵτινες διὰ τῶν πλέον ψυχροτέρων
φαρμάκων τοῦ λόγου προσπαθοῦσι νὰ θεραπεύσωσι τὰ θερμότερα πάθη, καὶ τὰ
ψυχρότερα πάλιν τῶν παθῶν διὰ τῶν ἐναντίων.

Ἀνάγκασον σεαυτόν, ἵνα, ὅταν ἀπαντήσῃς τὸν πλησίον σου, τιμήσῃς αὐτὸν ὑπὲρ
τὸ μέτρον αὐτοῦ, καὶ φίλησον τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ κράτησον
αὐτὰς ἐπὶ ὥραν μετὰ πολλῆς τιμῆς, καὶ θέσον αὐτὰς εἰς τοὺς ὄφθαλμούς σου•
καὶ ἐπαίνεσον αὐτὸν εἰς ἔκεινα, τὰ ὄποια δὲν ἔχει•

καί, ὅταν χωρισθῇ ἀπὸ σοῦ, εἴπε δι' αὐτὸν ὅ, τι καλὸν καὶ τίμιον•
καθότι διὰ τῶν τοιούτων σου τρόπων ἔλκεις αὐτὸν εἰς τὸ καλόν, καὶ
ἀναγκάζεις αὐτὸν νὰ σ' ἐντρέπηται διὰ τὸν ὄποιον ἔκαμες εἰς αὐτὸν
χαιρετισμόν, καὶ σπείρεις εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σπέρματα ἀρετῆς•

σὺ δὲ ἐκ τοῦ τοιούτου σου καλοῦ τρόπου συνηθίζεις καὶ ἀποκτᾶς τύπον καλόν,
καὶ πολλὴν ταπείνωσιν καὶ ἄνευ κόπου κατορθοῖς μεγάλας ἀρετάς•
ἐκτὸς δὲ τούτου, καὶ αὐτὸς ὁ πλησίον σου ἐὰν ἔχῃ τι ἐλάττωμα, οὕτω
τιμώμενος παρὰ σοῦ, εὔκόλως δέχεται παρὰ σοῦ τὴν θεραπείαν αὐτοῦ,
ἐντρεπόμενος διὰ τὴν ὄποιαν προσέφερες εἰς αὐτὸν τιμήν.

Τοῦτον τὸν τρόπον διατήρησον πάντοτε,
τὸ νὰ γλυκοχαίρετάς καὶ νὰ τιμᾶς πάντας,
καὶ μὴ παρακινήσῃς τινὰ εἰς θυμόν, ἢ φθονήσῃς,
ἢ ἀποστραφῆς, μήτε δι' αὐτὴν αὐτοῦ τὴν πίστιν,
μήτε διὰ τὰ κακὰ αὐτοῦ ἔργα•
ἀλλὰ προφυλάττου, καὶ μὴ ἐλέγξῃς τινά,
μήτε νὰ μεμφῆς διὰ κανὲν πρᾶγμα•
καθότι ἔχομεν πάντες εἰς τοὺς οὐρανοὺς κριτήν,
ὅστις δὲν ἀποβλέπει εἰς πρόσωπα.

Ἐὰν δὲ θέλης νὰ ἐπιστρέψῃς τὸν πλησίον σου εἰς τὴν εὐθείαν ὁδὸν τῆς
ἀληθείας, λυπήσου δι' αὐτόν, καὶ μετὰ δακρύων ἀγάπης εἰπὲ εἰς αὐτὸν ἕνα, ἢ
δύο μόνον λόγους, χωρὶς νὰ ἔξαφθῇς κατ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, ἵνα μὴ ἵδῃ εἰς
σὲ σημεῖον ἔχθρας•

διότι ἡ ἀγάπη δὲν ἡξεύρει νὰ θυμῶνη, οὕτε νὰ παροξύνηται, οὕτε νὰ μέμφηται
τινα μὲ πάθος.

Ἡ ταπείνωσις εἶναι ἀπόδειξις τῆς ἀγάπης καὶ τῆς γνώσεως, ἥτις γεννᾶται ἐκ
καθαρᾶς συνειδήσεως•

ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, εἰς ὃν πρέπει ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ
Πατρὶ καὶ τῷ ἄγιῳ Πνεύματι νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων•
Ἄμην.

Ἀσκητικά - τοῦ ὄσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰσαάκ τοῦ Σύρου